

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ BİZNES UNİVERSİTETİ

Bakı Biznes Universitetinin Elmi Şurasının
_____ nömrəli _____ -ci il tarixli qərarı ilə
təsdiq edilmişdir.

BAKALAYRIAT SƏVİYYƏSİNİN (ƏSAS (BAZA) ALİ TİBB TƏHSİLİNİN)
İXTİSAS ÜZRƏ

T Ə H S İ L P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi

**BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNİN 050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi İXTİSASI
ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI**

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bakalavriat səviyyəsinin **"050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (proqramların) təsnifatına uyğun və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 09.07.2020-ci il tarixli F-343-saylı Qərarı ilə təsdiq edilmiş 050404 "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisasının Təhsil Proqramı əsasında hazırlanıb.

1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:

- İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktur və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübə keçmə, iş düzəlmə və təhsilini artırma imkanlarını müəyyənləşdirir;

- Tələbələr və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri barədə məlumatlandırmaq;

- Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlandırmaq;

- "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisası üzrə yüksək ixtisaslı kadr hazırlığı;

- "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisasına dair tələbələ nəzəri və praktiki biliklər vermək;

- "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisası üzrə proqramda nəzərdə tutulan məsələlər barədə bilgilər vermək, riyazi-iqtisadi təhlillər aparmaq bacarığına yiyələnmək;

- "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" sahəsində problemlərə yaradıcı yanaşmaq bacarığına nail olmaq.

1.3. Peşəkar fəaliyyət sahəsi:

"Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisası üzrə məzunun peşə fəaliyyətinin sahəsi mərkəzi və yerli idarəetmə orqanları, yerli özünüidarəetmə orqanları, yerli və regional mərkəzləri, təşkilati hüquqi formasından asılı olmayaraq ictimai əhəmiyyətli qurum və şirkətləri, beynəlxalq təşkilatları, mövcud qaydalara riayət etməklə, müxtəlif elm və təhsil müəssisələrinin müvafiq bölmələri, peşə ixtisasına uyğun strukturları və s. hesab edilir.

1.4. Peşə fəaliyyətinin obyektləri:

Məzunun peşə fəaliyyətinin obyektləri aşağıdakılardır:

- mərkəzi və yerli idarəetmə orqanları;

- yerli özünüidarəetmə orqanları;

- yerli və regional mərkəzləri;

- təşkilati hüquqi formasından asılı olmayaraq ictimai əhəmiyyətli qurumları;

- şirkətləri;

- beynəlxalq təşkilatları;

- elm və təhsil müəssisələri.

1.5. Təhsil Proqramı 050404 - "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisası üzrə bakalavr hazırlığının həyata keçirilməsi üçün məcburidir.

1.6. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır. Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

2.1. “Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi” ixtisasi üzrə Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnmişdir

Sıra	Ümumi kompetensiya sistemləri	Təhsil Proqramı Kompetensiyaları	Fənn
1.	Ana dilində və bir xarici dildə (xüsusilə ingilis dilində) peşəkar səviyyədə yazılı və şifahi danışmaq, ünsiyyət qurmaq və rəsmi yazışmalar aparmaq kompetensiyaları	1. İxtisas üzrə azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarığına: (ÜK-1) 2. İxtisas üzrə ən azı 1 xarici dildə kommunikasiya bacarığına: (ÜK-2)	1. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya 2. Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya
2.	Müstəqil düşünmə, məntiqi yanaşma və optimal qərar qəbul etmə kompetensiyaları	1. Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətlərinə: (ÜK-3) 2. Milli dövlətimizin qarşılaşdığı təhdidləri və çağırışları müəyyən etmə bacarıqlarına: (ÜK-4)	1. Azərbaycan tarixi 2. Seçmə HF-B04.1 3. Mülki müdafiyyə 4. Milli təhlükəsizlik
3.	İnformasiya texnologiyalarından səmərəli istifadə etmək kompetensiyası	1. İş yerində informasiya texnologiyalarında istifadə etmək qabiliyyətinə: (ÜK-5)	1. İKT – baza komp. bilikləri 2. Seçmə HS-B04.2
4.	Sistemli düşüncə kompetensiyaları	1. Mürəkkəb sistemləri təhlil etmək, əlaqələr aşkarlayıb dərk etmək, müxtəlif sahələrdə və fərqli səviyyələrdə sistemlər arasında əlaqə prinsiplərini dərk etmək, qeyri-müəyyən şəraitdə fəaliyyət göstərmək: (ÜK-13) 2. Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına: (ÜK-9)	1. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika 2. Statistika 3. Mikroiqtsadiyyat 4. Makroiqtisadiyyat
5.	Proqnostik kompetensiyası	1. Gələcəyin (mümkün, ehtimal edilən və arzu olunan) fərqli variantlarını dərk etmək və qiymətləndirmək qabiliyyəti, gələcək haqqında aydın fikir formalaşdırmaq, fəaliyyətin mümkün nəticələrini qiymətləndirmək, risk və baş verən dəyişiklikləri nəzərə almaq: (ÜK-14)	1. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika 2. Menecment
6.	Problemin kompleks həlli kompetensiyaları	1. Mürəkkəb problemlərin həlli məqsədilə problemə yönəlik fərqli yanaşmalardan istifadə bacarığı, sadalanan kompetensiyalar əsasında kompleks və ədalətli qərarların qəbulu: (ÜK-19)	1. Xətti cəbr və riyazi analiz

		2. Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə: (ÜK-8)	
7.	Özünüdərkətmə, kritik düşüncə kompetensiyası təşəbbüskarlıq və liderlik kompetensiyaları	1. Cəmiyyətdə öz rolunu kritik qiymətləndirmək: (ÜK-18) 2. Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək, gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə: (ÜK-10) 3. Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına: (ÜK-12) 4. Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eləcə də vətəndaş şüuru və etik yanaşmaya, həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına: (ÜK-11) 5. Qəbul edilmiş norma, yanaşma və fikirləri təhlil etmək, öz baxışlarını və fəaliyyətini kritik qiymətləndirmək, davamlı inkişaf məsələləri ilə bağlı diskussiyalarda öz mövqeyini müdafiə etmək: (ÜK-17)	1. Menecment 2. Seçmə HF-B04.1 3. İnsan resurslarının idarəedilməsi 4. Seçmə İPFS-B04 5. İnsan inkişafının əsasları 6. Davamlı və inklüziv inkişaf idarə edilməsi
8.	Strateji baxış kompetensiyaları	1. Yerli və daha yüksək səviyyələrdə davamlılığın təmini və yüksəldilməsinə yönəldilmiş novator qərarların kollektiv işlənməsi və gerçəkləşdirilməsi bacarığı: (ÜK-15) 2. Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sürmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradəsinə: (ÜK-7)	1. Menecment 2. Mikroiktisadiyyat 3. Makroiqtisadiyyat
9.	Kollektiv iş mühitinə uyğunlaşma və komandada işləmə və vaxtı idarəetmə kompetensiyaları	1. Başqalarından öyrənmək, digərlərinin tələbatlarını, fikirlərini və hərəkətlərini anlamaq (empatiya) qrupda yaranan konfliktləri həll etmək, problemlərin həllinə yönəlik kollektiv və çoxtərəfli əməkdaşlıqda iştirak: (ÜK-16) 2. Komandada iş, problemin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə: (ÜK-6)	1. Menecment 2. İnsan resurslarının idarəedilməsi
10.	Multikultural yanaşma və açıqlıq kompetensiyası	1. Fərqli baxış və yanaşmaların dərk edilməsi və kompleks təhlili, geniş integrasiya və dünyada artan müxtəlifliyin fərqli perspektivlərinin ümumiləşdirilməsi: (ÜK-20)	1. Seçmə HF-B04.1 2. Seçmə HF-B04.1
11.	Sahələrarası kommunikasiya kompetensiyası	1. Sahələrarası yanaşmaların formalaşdırılması və qərarların qəbulu bacarığı: (ÜK-21)	1. Mikroiktisadiyyat 2. Makroiqtisadiyyat 3. İKT 4. Statistika

2.2.“Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi” ixtisasi üzrə Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnəlməlidir

PK	Peşə kompetensiya sistemləri	Peşə kompetensiyası	Məcburi fənn bloku
1.	İqtisadi təfəkkür və iqtisadi düşünmə qabiliyyəti	1. İqtisadi nəzəriyyənin əsaslarını, müəssisə və fərd səviyyəsindəki davranışları, əsas sosial iqtisadi göstəriciləri, problemləri və prosesi bilmək: (PK-2) 2. Fərqli rəqabət sistemlərindəki, bazarların xüsusiyyətlərini, müxtəlif bazar tiplərində firmaların fəaliyyət mexanizmini, qarşılıqlı əlaqələrin fərqli senarilərini bilmək: (PK-3) 3. Makroiqtisadi terminologiyayı tam şəkildə mənimsəmək, açıq iqtisadiyyatı təhlil edə bilmək və nəzəri modellərdən istifadə etməklə təkliflər irəli sürməyi bacarmaq: (PK-4) 4. Milli iqtisadiyyatın makroiqtisadi mənzərəsini, sosial-iqtisadi göstəricilərin dinamikasını, iqtisadi siyasətin əsas konturlarını bilmək, sektorial təhlil aparmağı bacarmaq: (PK-8)	1. Mikroiqtisadiyyat 2. Makroiqtisadiyyat 3. Seçmə İPFS-B01 4. Seçmə İPFS-B06 5. Seçmə İPFS-B05
2.	Ümumi riyazi biliklərdən peşəkar fəaliyyətdə istifadə kompetensiyaları	1. Riyazi üsullar, kəmiyyət və hesablama metodları üzrə bacarıqlara malik olmaq və bu üsul və metodlardan istifadə etməklə optimal qərarlar verə bilmək: (PK-5)	1. Xətti cəbr və riyazi analiz 2. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika
3.	İxtisaslaşdırılmış proqram təminatının tətbiqi kompetensiyaları	1. İşində ümumi profilli və ixtisaslaşdırılmış proqram təminatından (Excel, Word, Power Point, Photoshop və ya analitik proqramlardan hər hansı biri ilə (SPSS, Stata, Python kimi proqramlarla) işləmək, sadə analizləri etməyi bacarmalı:(PK-6)	1. Seçmə HF-B04.2
4.	Statistik və ekonometrik metodologiyayı tətbiq etmək kompetensiyaları	1. İqtisadi məlumatların təhlili və sistemləşdirilməsi üçün statistik biliklərə sahib olmaq, kəmiyyət və keyfiyyət məlumatlarını toplamaq, təhlil etmək və proqnozlaşdırmanı bacarmaq: (PK-7)	1.Statistika
5.	İdarəetmə kompetensiyaları	1. İdarəetmənin əsas anlayışlarını və nəzəriyyələrini əhatə edərək möhkəm təməl yaratmaq, idarəetməni formalaşdırmaq, yenidən şəkilləndirən faktorları və idarəetmə	1. Menecment 2. İnsan resurslarının idarə edilməsi 3. Strateji idarəetmə

		prinsiplərini, yenilənmiş idarəetmə bacarıqlarını, təşkilati mədəniyyət göstəricilərini bilmək, idarəetmədəki və təşkilatdakı mövcud problemləri qavrama və həlli yollarını təklif etmək ilə bağlı biliklərə sahib olmaq: (PK-9) 2. İdarəetmə və təşkilatla bağlı baza səciyyəli biliklərə, təşkilatın missiyası, niyyəti, məqsədi və strategiyasını müəyyən etməyə yiyələnmə və IV sənaye inqilabı dövrünün qeyri-müəyyənliklərini bilmək, münaqişəli situasiyaların qarşını almağı və onları həll etməyi, ixtisas üzrə məlumatları analitik və sisteməlik şəkildə təhlil edə bilmək üçün lazımı biliklərə sahib olmaq: (PK-10)	4. Seçmə İPFS-B07
6.	Davamlı inkişaf istiqamətlərinin qiymətləndirilməsi kompetensiyaları	1. İnkişaf anlayışı və ölkə, ərazilərin hazırkı və gələcək inkişafının qiymətləndirilməsini bilmək, insan potensialının formalaşması siyasətini bilməli, biliyə əsaslanan inkişafın və texnoloji nailiyyətlərin qiymətləndirilməsi bacarığına yiyələnməli, insan inkişafı və ekoloji sivilizasiya nəminə iqtisadi, sosial və təbii ətraf mühitin idarə edilməsi bacarıqlarına yiyələnməli, davamlı insan inkişafını qiymətləndirən əmsalları və göstəricilərin hesablanması bilmək: (PK-14) 2. Davamlı və inklüziv inkişafın müasir dövlət idarəçiliyinin başlıca prioritetlərindən olmasını bilmək, dövlətin hərtərəfli inkişafını və bütün ölkə vətəndaşlarının rifahını yüksəldilməsini təmin edən inklüziv inkişafı təmin edən amillərini və onların idarəetmə yollarını bilmək, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən aparılan müqayisəli təhlilləri araşdırma bilmək, davamlı inklüziv inkişafın monitorinqi, planlaşdırılması və idarəedilməsi əsində bilik və bacarıqlara yiyələnmək: (PK-16)	1. İnsan inkişafının əsasları 2. Davamlı və inklüziv inkişafın idarə edilməsi 3. Seçmə İPFS-B04
7.	Strateji hədəflərə və onlara nail olmaq kompetensiyası	1. Strateji idarəetmənin məktəblərini bilmək və situasiyaların strateji təhlilini aparmağı bacarmaq, globallaşmanın strateji aspektlərini mənimsəmək, təşkilatın niyyət və məqsədlərini müəyyənləşdirməyi bacarmaq	1. Strateji idarəetmə

		rmaq, strateji idarəetmə üsullarına yiyələnməklə, gözlənilməyən dəyişikliklərə idarəetmə reaksiyasını vaxtında verə bilmək bacarığını yaratmaq: (PK-20)	
8.	Dövlət idarəçiliyi kompetensiyaları	1. Dövlət idarəçiliyinin inkişaf mərhələləri və bu istiqamətdəki düşüncə məktəblərini bilmək, dövlət idarəetməsinin təşkili prinsiplərini və innovativ texnologiyalarını bilmək, dövlət xidməti təşkilatlarının xüsusiyyətlərini, səmərəliliyinin yüksəldilməsi yollarını bilmək, dövlət təşkilatlarında fəaliyyətin planlaşdırılması metodlarını, məqsədlərin müəyyənləşməsi prinsiplərini, xidmətdə nəticəyönümlülüyünün qiymətləndirilməsini bacarmaq: (PK-1) 2. Dövlət və bələdiyyə qulluğu anlayışı, onun vəzifələri və prinsiplərini bilmək, dövlət qulluğunun idarəetmə orqanlarını və onların təsnifatı mənimsəmək, dövlət qulluğu vəzifəsi dövlət orqanlarında vəzifələrin təsnifatı, dövlət qulluğunun qanunvericilik bazasını bilmək, dövlət idarəçiliyində və qulluğunda etikəni və davranışları bilmək, dövlət qulluğu sisteminin inkişafı məqsədilə institusional quruculuq, kadr siyasəti, dövlət qulluqçularının rotasiyası, onların peşəkarlığının və fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, dövlət qulluğunda sərəştə (kompetensiya) və mütərəqqi motivasiya (həvəsləndirmə) modellərini bacarıqlarına yiyələnmək: (PK-17) 3. Regional idarəetmənin xüsusiyyətlərini və regional problemləri bilmək, regional idarəetmənin elmi əsaslarını bilməklə, ərazi və sahə idarəedilməsinin təşkili bacarıqlarına yiyələnmək, regional idarəetmədə qabaqcıl təcrübəni mənimsəmək, regional idarəetmə metodlarını, elmi-texniki tərəqqinin regional idarəedilməsi formalarını bilmək: (PK-19)	1. Dövlət idarəçiliyi nəzəriyyəsi 2. Dövlət qulluğu 3. Dövlət idarəçiliyində etika 4. Regional idarəetmə 5. Seçmə-İPFS-B10 6. Seçmə İPFS-B02 7. Seçmə İPFS-B03 8. Seçmə İPFS-B11
9.	Bələdiyyə idarəçiliyi kompetensiyası	1. Yerli və daha yüksək səviyyələrdə inkişafın təmini və yüksəldilməsinə yönəldilmiş novator qərarların kollektiv işlənməsi və gerçəkləşdiril-	1. Bələdiyyə idarəçiliyi 2. Seçmə İPFS-B09

		məsi bacarığı: (PK-21)	
		2. Bələdiyyə idarəçiliyinin təşkili prinsiplərini, bələdiyyə xidməti təşkilatların xüsusiyyətlərini bilmək, bələdiyyə xidmətində səmərəliyin artırılması imkanlarını bilmək, yerli özünüidarəetmə orqanlarında fəaliyyətin planlaşdırılması metodlarını bilmək və funksiyonal təhlilləri aparmağı bacarmaq, gələcəkdə bərqərar olacaq IV sənaye inqilabının qeyri-müəyyənliklərini bilmək və bələdiyyənin missiyasını, niyyətini, məqsəd və strategiyasını müəyyən etməyi yiyələnməlidir: (PK-13)	
10.	Milli təhlükəsizlik və dövlət siyasətinin əsaslarını bilmək kompetensiyası	1. Siyasətin əsas formalarını bilmək, politologiya və onun cəmiyyətdə rolu ilə bağlı baza biliklərinə yiyələnmək, siyasi partiya və onun əsas funksiyalarını bilmək, dövlət siyasətinin əsaslarını və yeni dövr dövlət siyasətinin aspektlərini bilmək, beynəlxalq münasibətlərin müasir inkişaf istiqamətlərini bilmək, milli təhlükəsizliklə bağlı biliklərə yiyələnmək: (PK-15)	1. Siyasi elmin əsasları 2. Milli təhlükəsizlik 3. Seçmə İPFS-B08
Təcrübə			
11.	Nəzəri biliklərin təcrübədə tətbiqi kompetensiyaları	1. İnsan resurslarından səmərəli istifadə etməyə və kollektivdə əlverişli sosioloji-psixoloji mühit yaratmağa yiyələnməli, karyera barədə ilkin anlayışları, karyera inkişaf fəaliyyətlərini iş müəssisəsinə hazırlıq prosedurlarını və müəssisə texnikalarını bilməli, karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikalarını, iradə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rəzümə, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacarmalıdır: (PK-18)	1. Karyera planlaması 2. Dövlət idarəçiliyi etikas
		2. Dövlət və bələdiyyədə vaxtın effektiv idarə edilməsini, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını bilməli, müraciət edən vətəndaşların problemlərini həll etmə və qərar vermə texnikalarına, vətəndaşlarla danışarkən nəticəli bacarıqlarına sahib olmalı, eləcə də komanda işinin qurulmasını bilməli, liderlik prinsiplərini anlamalıdır. Başqalarından öyrənmək, digərlərinin tələbatlarını, fikirlərini və hərəkətlərini anlamaq cəmiyyətdə yaranan ləri	1. (Yumuşaq bacarıqlar) (Soft skills) 2. Bələdiyyə idarəçiliyi 3. Seçmə İPFS-B09

	həll etmək, problemlərin həllinə yönəlik kollektiv və çoxtərəfli əməkdaşlıqda iştirak, bələdiyyənin normativ-hüquqi bazasını, iş prinsipini, vəzifə, səlahiyyət və funksiyalarını, bələdiyyələrin daimi komissiyalarını, Respublika Bələdiyyələri ilə əlaqələrin qurulması və beynəlxalq əlaqələrin qurulmasını, koordinasiya (əlaqələndirmə) şurasını, bələdiyyə mülkiyyəti və onun formalaşması mənbələrini, bələdiyyənin mühasibatlıq işlərini, bələdiyyə büdcəsi və onun formalaşması mənbələrini, dövlət tərəfindən subsidiyaların verilməsini biləcəkdir: (PK-11)	
	3. Əhaliyə ictimai xidmətlərin təşkili, bələdiyyə mülkiyyətinə əmlakın verilməsini, bələdiyyə mülkiyyətinin idarə edilməsini, bələdiyyələrin ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulmasını, rayonun sosial iqtisadi inkişafında bələdiyyənin rolu, onun artırılması istiqamətərini müəyyən etməyi, bələdiyyələrin həyata keçirdiyi yerli iqtisadi, sosial və ekoloji proqramları hazırlamağı bacaraqlar: (PK-12)	1. (Sərt bacarıqlar) (Hard skills)

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. "050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisası üzrə Təhsil Proqramı 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
Ümumi fənlər		30
1.	Azərbaycan tarixi <i>Bu fənn ən qədim dövrlərdən başlayaraq müasir dövrədək Azərbaycan xalqının keçdiyi tarixi inkişaf yolunun mərhələlərini ardıcılıqla öyrənir. Tələbələrımızdə vətənpərvərtik hissini asılmaq üçün bütün tarixi mərhələlərdə yaranmış dövlətlərin siyasi tarixi, ayrı-ayrı şəxsiyyətlərin qəhrəmanlıq nümunələri tarixi faktlar əsasında şərh olunur. Tarixi keçmişimizdən yararlanmaqla yanaşı əsas məqsəd tələbələrdə geniş dünya görüşünün, vətən sevgisinin, tarixi hadisələri analitik təhlil etmə qabiliyyətinin və hadisələrdən, siyasi proseslərdən düzgün nəticə çıxarmaq qabiliyyətini formalaşdırmaqdan ibarətdir.</i>	5
2.	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, nətiqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	4
3.	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, nətiqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	15
4.	Seçmə fənlər (Seçmə fənlər universitet tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər)	6
	Fəlsəfə	
	Sosiologiya	
4.1	Azərbaycan Respublikasının Konstitusivasi və hüququn əsasları	3
	Məntiq	
	Etika	
	Multikulturalizmə giriş	
4.2	Informasiya texnologiyaları (ixtisas üzrə)	
	Informasiyanın İdarə edilməsi	3
	Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş	
	Politologiya	
İxtisas fənləri		120
5.	Dövlət idarəçiliyi nəzəriyyəsi <i>Dövlət idarəçiliyinin inkişaf mərhələləri və bu istiqamətdəki düşüncə məktəblərini, dövlət idarəçiliyinin təşkili prinsiplərini, dövlət təşkilatlarında fəaliyyətin planlaşdırılması metodlarını öyrədir.</i>	10
6.	Mikroiqtisadiyyat <i>İqtisad subyektlərin mənfəəti və faydasının maksimumlaşdırmaq baxımından davranışlarını öyrənir müvafiq bazar rəqabəti modellərindən ev təsərrüfatları və firmaların qəbul etdikləri qərarları şərtləndirən amilləri təhlil edilir, iqtisadi ehtiyatların səmərəli istifadəsində bazar mexanizminin üstünlükləri və çatışmazlıqları göstərilir.</i>	8
7.	Makroiqtisadiyyat <i>İqtisadi ehtiyatların bütövlükdə rəşional istifadə edilməsi baxımından ölkədə dayanıqlı iqtisadi artımın və makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, İqtisadi ehtiyatların tam və səmərəli istifadə edilməsi, işsizliyin və</i>	8

	<i>inflyasiyanın minimumlaşdırılması, xarici iqtisadi əlaqələrin optimallaşdırılmasının nəzəri və praktiki məsələləri təhlil edilir. Problemlərin həll edilməsində dövlətin iqtisadi siyasətinin istiqamətləri göstərilir.</i>	
8.	Xətti cəbr və riyazi analiz <i>"Xətti cəbr və riyazi analiz" fənni "Xətti cəbr və "Riyazi analiz" bölmələrindən ibarətdir. "Xətti cəbr" xətti tənliklər, xətti fəza, xətti çevirmə kimi xətti təbiətə malik obyektləri, "Riyazi analiz" isə diferensial, integral hesabının köməkliyi ilə funksiya və dəyişən kəmiyyətləri öyrənir.</i>	8
9.	Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika <i>"Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika" fənni "Ehtimal nəzəriyyəsi" və "Riyazi statistika" bölmələrindən ibarətdir. "Ehtimal nəzəriyyəsi" təsadüfi hadisələrin baş verməsinin riyazi qanunauyğunluqlarını, "Riyazi statistika" isə statistik qanunauyğunluqların müəyyən edilməsi məqsədi ilə məlumatın yığılmasının emalının və müşahidələrin nəticələrinin interpretasiyasının riyazi üsullarını öyrənir.</i>	4
10.	İKT-baza komputer bilikləri <i>Bu fənn iqtisadi yönümdə təhsil alan gələcək mütəxəssislərə müasir informasiya proseslərinin həyata keçirilməsində istifadə olunan üsul və vasitələr haqqında geniş məlumat verir, iqtisadi proseslərin ayrılmaz tərkib hissəsi olan yeni informasiya və internet texnologiyaları üzrə müasir bilikləri aşılayır.</i>	8
11.	Statistika <i>Bu fənn keyfiyyətə müəyyən edilmiş kütləvi sosial-iqtisadi hadisə və proseslərin kəmiyyət tərəfini, onların tərkibini, bölgüsünü, konkret məkan və zaman şəraitində mövcud qarşılıqlı asılılıqlarını və qanunauyğunluqlarını öyrənir.</i>	8
12.	Menecment <i>Bu fənn menecmentin əsas funksiyalarının, menecerlərin rollarını, təşkilati quruluşları və onların hər birinin üstün və mənfi cəhətlərini, liderlik növlərini öyrənir, təşkilatlardakı qrup və komanda dinamikasını, təşkilat mədəniyyətini, müxtəlifliyin faydalarını tədqiq edir.</i>	7
13.	Siyasi elmin əsasları <i>Siyasətin əsas formalarını, politologiya və onun cəmiyyətdə rolu ilə bağlı baza biliklərini, siyasi partiya və onun əsas funksiyalarını, dövlət siyasətinin əsaslarını və yeni dövr dövlət siyasətinin aspektlərini öyrədir.</i>	6
14.	İnsan inkişafının əsasları <i>İnkişaf anlayışı və ölkə, ərazilərin hazırkı və gələcək inkişafının qiymətləndirilməsini, insan potensialının formalaşması siyasətini, biliyə əsaslanan inkişafın və texnoloji nailiyyətlərin qiymətləndirilməsini, davamlı insan inkişafını qiymətləndirən əmsalları və göstəricilərin hesablanması öyrədir.</i>	4
15.	Dövlət qulluğu <i>Dövlət və bələdiyyə qulluğu anlayışını, onun vəzifələri və prinsiplərini, dövlət qulluğunun idarəetmə orqanlarını və onların təsnifatını, vəzifələrin təsnifatı, dövlət qulluğu sisteminin inkişafı məqsədilə institutional quruculuq, kadr siyasəti, dövlət qulluqçularının rotasiyası, onların peşəkarlığının və fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, sərəfətə (kompetensiya) və mütərəqqi motivasiya (həvəsləndirmək modellərini öyrədir.</i>	8
16.	Bələdiyyə idarəçiliyi <i>Bələdiyyə idarəçiliyinin təşkili prinsiplərini, bələdiyyə xidməti təşkilatların xüsusiyyətlərini, bələdiyyə xidmətində səmərəliliyin artırılması imkanlarını, yerli özünüidarəetmə orqanlarında fəaliyyətin planlaşdırılması metodlarını və funksional təhlilləri aparmağı, gələcəkdə bərqərar olacaq IV sənaye inqilabının qeyri-müəyyənliklərini və bələdiyyənin missiyasını, niyyətini, məqsəd və strategiyasını müəyyən etməyi öyrədir.</i>	8
17.	Regional idarəetmə	6

	<i>Regional idarəetmənin xüsusiyyətlərini və regional problemlərini, regionun ərazi və sahə idarəedilməsinin təşkilini, qabaqcıl təcrübəni, regional idarəetmə metodlarını, dövlət proqramlarının icra olunmasının yekunlarını təhlil etmək və əldə edilən nəticələrinin səmərəliliyini qiymətləndirməyi öyrədir.</i>	
18.	Dövlət idarəçiliyində etik <i>Dövlət idarəçiliyində etik qaydaların tətbiqi üzrə praktiki bilikləri və dövlət idarəçiliyində etik davranış prinsiplərini, bu prinsiplərə uyğun hərəkət etmə davranışının formalaşmasını, dövlət qulluğu sistemində mənəvi əxlaqi meyarların rol və yerini müəyyən etməyi öyrədir.</i>	6
19.	Davamlı və inklüziv inkişafın idarə edilməsi <i>Davamlı inkişafın müasirliyi, əhəmiyyəti, əsas və prioritet göstəricilərini, davamlı inkişaf konsepsiyasının yaranma tarixinin əsas mərhələlərini, davamlı inkişafın əsas indikatorlarını öyrədir. Inklüziv inkişafın xüsusiyyətləri və əsas göstəricilərini, inklüziv inkişaf prosesinin davamlılığını səciyyələndirən indikatorları, inklüziv inkişafın idarə edilməsində müasir texnologiyaları, Azərbaycanın inklüziv inkişaf perspektivləri öyrədilir.</i>	6
20.	İnsan resurslarının idarə olunması <i>İnsan resurslarından səmərəli istifadə etməyə və kollektivdə əlverişli sosioloji-psixoloji mühit yaratmağı, karyera barədə ilkin anlayışları, karyera inkişaf fəaliyyətlərini, iş müəssisəsinə hazırlıq prosedurlarını, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün müraciət qaydalarını öyrədir.</i>	4
21.	Strateji idarəetmə <i>Bu fənn təşkilati strategiyaları, xarici və daxili mühit analizinin nəticələri çərçivəsində strategiyaların formalaşdırılması metodlarını öyrənir, icra edilən strategiyaların şirkətin məqsədlərinə nə dərəcədə cavab verdiyini analiz edir. Strateji idarəetmə prosesinin sosial məsuliyyət və etik dəyərlər içərisində həyata keçirilməsinin əsas prinsiplərini tədqiq edir.</i>	6
22.	Milli təhlükəsizlik <i>Milli təhlükəsizliyin nəzəri əsaslarını, milli maraqlar və milli mənafeyin qorunması ilə bağlı nəzəri konsepsiyaları, milli təhlükəsizliyin təmin olunmasının əsas vasitələri və ehtiyatlarını, beynəlxalq təhlükəsizlik sistemini, Azərbaycanın milli təhlükəsizlik siyasətinin əsas istiqamətlərini öyrədir.</i>	4
23.	Mülki müdafiə <i>Bu fənn çərçivəsində müxtəlif global FH-rın sürətlə artdığı müasir dövrdə insanın ətraf mühitində təhlükəsizliyinə və sağlamlığının qorunmasına yönəldilmiş qaydalar tədris olunur. Bu fənn həmçinin zərərli amillərin aşkara çıxarmasını və eyniləşdirməsini, insanın mühavizəsinin metod və vasitələrini, zərərli və təhlükəli amillərin minimum dərəcəyə qədər azaldılması yollarını, sülh və müharibə dövrü baş verən qəza hallarının, fəlakətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq üçün tədbirlərin görülməsi ilə bağlı məsələləri əhatə edir.</i>	3
	Universitet tərəfindən müəyyən edilən fənlər <i>Burada olan fənlər universitet tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.</i>	60
	İxtisas üzrə seçmə fənlər	
24.	1. Azərbaycan iqtisadiyyatı 2. Beynəlxalq iqtisadiyyat 3. İnkişaf iqtisadiyyatı 4. Xidmətlər iqtisadiyyatı 5. Dünya iqtisadiyyatı 6. Əmək bazarının iqtisadiyyatı	5
25.	1. Maliyyə 2. Fiskal siyasət və dövlət maliyyəsi 3. Pul nəzəriyyəsi və siyasət 4. Korporativ maliyyə	6

	5. Beynəlxalq biznes maliyyəsi 6. Bank işi	
26.	1.Vergitutma 2. Dövlət vergi siyasəti 3.Vergi inzibatçılığı 4.Vergi hüququ 5.Vergi və vergitutma 6.Vergi strategiyaları	6
27.	1.Ətraf mühitin iqtisadiyyatı 2. İqtisadi diamikanın əsasları 3. Qeyri-neft sənayesinin iqtisadiyyatı 4.Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı 5. İqtisadiyyat və mühit 6. Sosial sahələrin iqtisadiyyatı	6
28.	1. Rəqəmsal iqtisadiyyat 2. Qərarvermədə riyazi metodlar 3. İnnovasiya iqtisadiyyatı 4. Elektron biznes 5. İqtisadi inflyasiya texnologiyaları və ixtisasın proqram təminatı 6. Elektron ticarət	6
29.	1. Müəssisənin iqtisadiyyatı 2. Sahə iqtisadiyyatı 3. Regional iqtisadiyyat 4. İnnovasiya iqtisadiyyatı 5. Davranış iqtisadiyyatı 6. Neft sənayesinin iqtisadiyyatı	4
30.	1. Layihələrin idarə edilməsi 2. Beynəlxalq biznes layihələrinin idarə edilməsi 3. Proseslərin idarə edilməsi 4. Xərclərin idarə edilməsi 5. Məlumat bazası və informasiya menecmenti 6. İdarəetmə bacarıqları	6
31.	1. İnzibati hüquq 2. Bələdiyyə hüququ 3. İqtisadi hüquq 4. İdarəetmə hüququ 5. Mülki hüquq 6. Biznes hüququ	4
32.	1. Bələdiyyə idarəçiliyinin xarici təcrübəsi 2.Transmilli korporasiyalar 3. Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin idarəedilməsi 4. Beynəlxalq ticarət maliyyəsi və ödəniş 5. Beynəlxalq vergitutma 6. Antiböhran idarəetmə	5
33.	1. Maliyyə uçotu 2. İdarəetmə uçotu 3. Risk və nəzarət 4.Vergi uçotu 5. Büdcə və xəzinə uçotu 6. Daxili nəzarət və daxili audit	6
34.	1. İctimaiyyətlə əlaqələr 2. İdarəetmədə ünsiyyət mədəniyyəti	6

	3. Kommunikasiya əlaqələri 4. İctimaiyyətlə əlaqələr və marketinq 5. İctimaiyyətlə əlaqələr və reklam 6. İctimaiyyətlə əlaqələr və idarəetmə	
Təcrübə		30
1	Karyera planlaması	5
2	Yumşaq bacarıqlar (Soft skills)	9
3	Sərt bacarıqlar (Hard skills)	10
4	İstehsalat təcrübəsi layihə	6
CƏMİ		240

Qeyd: Seçmə fənlər professor-müəllim heyətinin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturunu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq universitet tərəfindən təklif edilir. Universitet tərəfindən müəyyən edilən fənlər tələbələr üçün seçmə xarakteri daşıyır, eləcə də tələbələrin xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaradır.

4. Tədris və öyrənmə

4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil proqramında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.

4.2. Tədris və öyrənmə metodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.

4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.

4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbə-yönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakıları nümunə olaraq göstərmək olar.

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn. praktiki nümunələrlə iş);
- layihələr;
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- rol oyunları;
- hesabatlar;
- qrup qiymətləndirməsi;
- ekspert metodu;
- video və audio konfrans texnologiyaları;
- video və audio mühazirələr;
- distanə təhsil;
- simulyasiyalar;
- və s.

Qeyd: sadalanan metodlar ixtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.

4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.

4.6. Təhsil proqramı tələbələrin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

5.1. Qiymətləndirmə elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitoring etməyə, təhsil proqramlarının nəticələrinə hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də tələbələrlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalaşdırılmasına yardım etməlidir.

5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn. fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq olmalıdır (məsələn. universitetin veb sahifəsində. proqramın broşurlarında və s.).

5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntəzəm şəkildə yenilənməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsidir.

5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə ediləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:

- yazılı tapşırıqlar;
- bilik və bacarıqlara dair testlər, kompyuter əsaslı testlər;
- şifahi təqdimatlar;
- sorğular;
- açıq müzakirələr;
- praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
- praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
- layihə işlərinə dair hesabatlar;
- portfolionun qiymətləndirilməsi;
- frontal sorğu;
- qrup şəklində və özünü qiymətləndirmə;
- və s.

Qeyd: sadalanan üsullar fənnin spesifikasiyasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.

5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbənin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdırlar.

5.6. Tələbələrə müəllimlərlə/qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Universitet müvafiq qaydalara uyğun olaraq qiymətləndirmə prosesi. yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.

5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiarizm problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdırlar.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

6.1. Təhsil proqramının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması akademik heyətin səlahiyyətindədir.

6.2. Təlim nəticələri akademik heyət tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.

6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

7.1. **"050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi"** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin universitetin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

7.2. Universitetin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və/və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn yüksək ixtisaslı mütəxəssislər, həmçinin müvafiq ixtisas qrupu üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib olan şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Təcrübə

8.1. Təcrübə tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önəmlidir. İxtisasın xüsusiyyətlərindən asılı olaraq təcrübənin təşkili qaydaları universitet tərəfindən müəyyən oluna bilər.

8.2. Təcrübə özəl şirkətdə, dövlət müəssisəsində, tədqiqat laboratoriyasında (eləcə də universitet, AMEA, özəl yerli, yaxud beynəlxalq təşkilat və şirkətlər və s.) təşkil oluna bilər.

8.3. Təcrübə prosesindən maksimal fayda əldə etmək məqsədilə proses aşağıdakı kimi 4 mərhələdə təşkil oluna bilər: 1) tələbə karyera planlaşdırılmasını doğru tərtib etməyi öyrənməli, 2) eləcə də yumşaq və 3) sərt bacarıqlara yiyələnməli, 4) müəssisə və təşkilatlarda təcrübə keçməli və ya onlardan daxil olan sifariş layihəsini yerinə yetirməlidir.

8.4. Tələbənin karyera planlaması və yumşaq bacarıqlar fənnlərini mənimsəməsi ona təhsil müddətində özünüinkişaf və fərsətlərin dəyərləndirməsinə imkan yaradacaq. Belə ki, "Karyera planlaması" fənni üzrə kursu mənimsəməklə tələbələr karyera barədə ilkin anlayışları, təhsil müddətində dəyərləndirilməli olan karyera inkişaf fəaliyyətlərini biləcəkdir; karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikaları, iradə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün doğru müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rezümə, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacaracaq; iş müə sahibsinə hazırlıq prosedurlarını və müə sahibə texnikalarını anlayacaqdır.

"Yumşaq bacarıqlar" fənni sayəsində isə tələbə vaxtın effektiv idarə edilməsini, stress menecmentini, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını biləcəkdir; problem həll etmə və qərar vermə texnikaları, ictimaiyyət qarşısında çıxış, səlis nitqin inkişaf yolları, bədən dili və doğru təqdimat qaydalarını, eləcə də komanda işinin qurulmasını bacaracaq; liderlik haqqında prinsipləri anlayacaqdır.

"Sərt bacarıqlar" fənni tələbələrə iş dünyasında ən çox istifadə edilən excel alətlərindən, layihələrin idarə edilməsində proqram təminatlarından səlis istifadəni bacaracaq, iş həyatında şifahi və yazılı kommunikasiya qaydalarını biləcəkdir; rəqəmsal savadlılıq istiqamətindəki əsas nüansları anlayacaq, şəxsi brendin qurulması yollarını biləcəkdir.

8.5. Təcrübəni təşkil etmək iki formada təklif olunacaqdır. Belə ki, tələbələr şirkət və qurumlarda təcrübə imkanlarını araşdıracaq və müsbət dəyərləndirilən tələbələr qarşı tərəfin razılığı sənədlərini universitetə təqdim edəcəkdir. Təhsil müddətində mənimsənilmiş karyera planlaması, sərt və yumşaq bacarıqlar sayəsində iş dünyasında uğur qazanma ehtimalları yüksək olacaqdır. Təcrübədən öncə universitet və təcrübə təşkil olunacaq şirkət müəssisə laboratoriya müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər şirkət və müəssisə laboratoriyada, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir. Müqavilədə şərtlər, tələbələrin hüquq və öhdəlikləri və digər zəruri təfərrüfatlar əks olunur.

8.6. Təcrübənin təşkili barəsində ikinci forma isə tələbələrin iş dünyasından daxil olan sifariş layihələrinin icra olunmasıdır. Belə ki, şirkət və qurumlarda ehtiyac duyulan araşdırmalar,

təkmilləşmə imkanları, problemlərə həll yolları tələbə və mentor müəllimlərin birgə fəaliyyəti ilə təhlil ediləcək və layihə şəklində sifarişçilərə təqdim ediləcəkdir.

8.7. Təcrübənin qiymətləndirilməsi təqdim olunmuş layihənin dəyərləndirilməsindən sonra iş dünyası nümayəndələri tərəfindən həyata keçiriləcəkdir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

9.1. **"050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları mərkəzi və yerli dövlət idarəetmə orqanlarında, yerli özünüidarəetmə orqanlarında, yerli və regional mərkəzlərdə, təşkilatı-hüquqi formasından asılı olmayaraq ictimai əhəmiyyətli qurum və şirkətlərdə, beynəlxalq təşkilatlarda, mövcud qaydalara riayət edilməklə müxtəlif elm və təhsil müəssisələrinin müvafiq bölmələrində və peşə-ixtisasına uyğun strukturlarında, dövlət qulluğunun müxtəlif dərəcələrinə uyğun vəzifələrində, bələdiyyə qulluqçusu, menecer, layihə rəhbəri və s. kimi vəzifələrində işləyə bilirlər.

9.2. Universitet Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb sahifəsində yerləşdirməlidir.

9.3. **"050404 - Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları təhsillərini "İqtisadiyyat və idarəetmə" ixtisasları qrupuna daxil olan bütün magistr proqramlarında davam etdirə bilirlər.

9.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılaşdırılmışdır:

Tədris işləri üzrə prorektor

"Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" ixtisası üzrə Proqram rəhbəri

_____ dos. X.C.Əzizova

_____ i.e.n.A.A.Qurbanov

Təhsil proqramının təlim nəticələri (PTN)

Sıra	Proqramın təlim nəticələri	Fənlər
1.	PTN 1: Azərbaycanın yaxın tarixi ilə bağlı ümumi anlayışın formalaşdırılması və yaxın tarixə nəzər yetirilməsi, humanitar fənlərlə bağlı idarəetmə bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi.	1. Azərbaycan tarixi 2. Seçmə HF-B04.1 3. Mülki müdafiyyə 4. Milli təhlükəsizlik
2.	PTN 2: Azərbaycan və bir xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya qurmağı bacarmalı, ixtisas üzrə terminologiyadan istifadə edərək yazılı və şifahi şəkildə səmərəli ünsiyyət qurmağı bacarmalıdır.	1. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya 2. Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya
3.	PTN 3: İqtisadi və idarəetmə biliklərinin inkişaf etdirilməsi və bu istiqamətdə innovator qərarların kollektiv işlənməsi və gerçəkləşdirilməsi bacarığı, ekonometrika, statistika sahələrində baza savadının verilməsi, iş yerində informasiya texnologiyalarında istifadə etmək qabiliyyətinə, mürəkkəb problemlərin həlli məqsədilə problemə yönəlik fərqli yanaşmalardan istifadə bacarığı, sadalanan kompetensiyalar əsasında kompleks və ədalətli qərarların, məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə malik olmağı bacarmalıdır.	1. Mikroiqtisadiyya 2. Makroiqtisadiyyat 3. Seçmə- İPFS-B01 4. Seçmə- İPFS-B05 5. Seçmə- İPFS-B06 6. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika -Statistika 7. İKT – baza komp. bilikləri 8. Seçmə- HF-B04.2 9. Xətti cəv və riyazi analiz 10. Statistika
4.	PTN 4: Dövlət və bələdiyyə təşkilatının missiyası, niyyəti, məqsədi və strategiyasının müəyyən edilməsinə, dövlət təşkilatlarında və bələdiyyələrdə fəaliyyətin planlaşdırılması metodlarını mənimsəməsinə və dövlət idarəetmə, yerli özünüidarəetmə orqanlarının bütün səviyyələri üzrə horizontal və funksional təhlil aparmağı bacarmalıdır.	1. Strateji idarəetmə 2. Menecment 3. İnsan resurslarının idarə edilməsi
5.	PTN 5: Dövlət və bələdiyyə idarəetməsinin təşkilinin prinsiplərini, dövlət və bələdiyyə xidməti xüsusiyyətlərini, funksionallıq baxımından səmərəliliyin yüksəldilməsi imkanlarını və bu xidmətin nəticə yönümlülüüyünün qiymətləndirilməsini bacarmalıdır.	1. Bələdiyyə idarəçiliyi 2. Seçmə İPFS-B09
6.	PTN 6: Dövlət və bələdiyyə sektorunda idarəçilərin qarşısına qoyulan tələbləri və heyətin motivasiyasını, adaptasiyasını və karyera pillələri üzrə inkişafını bacarmalıdır.	1. Strateji idarəetmə 2. İnsan resurslarının idarə edilməsi
7.	PTN 7: Müasir dövrün qeyri-müəyyənliklərini müəyyən etməyə, idarəçilik keyfiyyətlərinə, təşkilatçılıq bacarıqlarına, iyerarxiyalı və qarşılıqlı əlaqə prinsiplərinə, obyektiv kollegiallıq qərarlarının işlənməsinə, dövlət və biznes səviyyəsində işgüzar təşkilatları idarəetməyi, işgüzar təşkilatların strategiyalarını müəyyən etməyə və məqsədlərinə çatmaq üçün istifadə olunan metodlar.	1. Menecment 2. İnsan resurslarının idarə edilməsi 3. Seçmə- İPFS-B07 4. Seçmə- İPFS-B11
8.	PTN 8: Siyasətin əsas formalarına bilmək, politologiya və onun cəmiyyətdə rolu ilə bağlı baza biliklərinə yiyələnmək, siyasi partiya və onun əsas funksiyalarını bilmək, dövlət siyasətinin əsaslarını və yeni dövr dövlət siyasətinin aspektlərini bilmək, beynəlxalq münasirətlərin təşkilatını bilmək.	1. Siyasi elmin əsasları 2. Milli təhlükəsizlik 3. Seçmə- İPFS-B08

	sibətlərin müasir inkişaf istiqamətlərini bilmək, Milli təhlükəsizliklə bağlı biliklərə yiyələnmək.	
9.	PTN 9: İnkişaf anlayışı və ölkə, ərazilərin hazırkı və gələcək inkişafının qiymətləndirilməsini bilmək, dövlətin hər tərəfli inkişafını və bütün ölkə vətəndaşlarının rifahının yüksəldilməsini təmin edən inklüziv inkişafı təmin edən amillərini və onların idarəetmə yollarını bilmək, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən aparılan müqayisəli təhlilləri araşdırma bilmək, davamlı inklüziv inkişafın monitorinqi, planlaşdırılması və idarəedilməsi sahəsində bilik və bacarıqlara yiyələnmək, davamlı insan inkişafını qiymətləndirən əmsalları və göstəricilərin hesablanması bilmək, davamlı və inklüziv inkişafın müasir dövlət idarəçiliyinin başlıca prioritetlərindən olmasını bilmək, dövlətin hərtərəfli inkişafını və bütün ölkə vətəndaşlarının rifahını yüksəldilməsini təmin edən inklüziv inkişafı təmin edən amillərini və onların idarəetmə yollarını bilmək, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən aparılan müqayisəli təhlilləri araşdırma bilmək, davamlı inklüziv inkişafın monitorinqi, planlaşdırılması və idarəedilməsi əsində bilik və bacarıqlara yiyələnmək.	1. İnsan inkişafının əsasları 2. Davamlı və inklüziv inkişaf 3. Seçmə- İPFS-B04 4. Dövlət idarəçiliyi nəzəriyyəsi 5. Dövlət qulluğu 6. Dövlət idarəçiliyində etika
10.	PTN 10: Regional idarəetmənin xüsusiyyətlərini və regional problemləri bilmək, regional idarəetmənin elmi əsaslarını bilməklə, ərazi və sahə idarə edilməsinin təşkili bacarıqlarına yiyələnmək, regional idarəetmədə qabaqcıl təcrübəni mənimsəmək, regional idarəetmə metodlarını, elmi-texniki tərəqqinin regional idarəedilməsi formalarını bilmək.	1. Regional idarəetmə
11.	PTN 11: Dövlət maliyyəsinin səmərəli idarəetmə metodlarını, büdcənin təşkilini, formalaşmasını və icrası prosesinin əsas anlayışları və prinsiplərini.	1. Seçmə- İPFS-B10 2. Seçmə- İPFS-B02 3. Seçmə- İPFS-B03

Fənnin təlim nəticələri(FTN)

"Dövlət idarəçiliyi nəzəriyyəsi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Dövlət idarəçiliyi ilə əlaqəli əsas anlayışları, prinsipləri, nəzəriyyələri, modelləri və paradigmləri öyrənir və analiz etmək bacarığı qazanır.
FTN 2. Dövlət idarəçiliyi sahəsində konseptual biliklərə sahib olmaqla bu bilikləri dövlət qurumlarında tətbiq etmək bacarığına yiyələnir.
FTN 3. Dövlət idarəçiliyində qərarların qəbulu həyata keçirilməsi ilə bağlı bilik və bacarıqlar qazanır.
FTN 4. İdrətmədə qarşıya çıxan biləcək problemləri həm fərdi olaraq, həm də komanda olaraq təhlil etmək və həllərini hazırlaya bilmək bacarığı. Dövlət idarəçiliyində səmərəliliyi göstəricilərini təhlil etmək bacarığı.
FTN 5. Dövlət idarəçiliyində dövlət xidmətlərinin vətəndaşlara effektiv çatdırılması və innovativ həyata keçirilməsi üçün tərəfdaşlığın inkişafı, strateji düşüncənin öncəliyi, məqsədlər ilə resursların əlaqələndirilə bilinməsi bacarığının mənimsənilməsi.
FTN 6. XXI əsrdə idarəetmənin qarşılaşacağı problemləri və qloballaşmanın idarəetməyə təsirlərini proqnozlaşdırma bilmək bacarığı.

"İnformasiya kommunikasiya texnologiyaları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Hər bir idarəçinin səmərəli və keyfiyyətli fəaliyyəti məhz onun İnformasiya ilə işləmək bacarığından asılıdır. Səmərəli idarəetmə, rəqabət qabiliyyətinin artırılması və avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin yaradılması idarəetmədə informasiya texnologiyalarını zəruri etmişdir. İnformasiyaların işlənilməsinin rəqəmsal əsasları.
FTN 2. İdarəetmədə informasiyaların işlənilməsinin texniki vasitələrini və bu məsələlərin kompüter texnologiyalarının tətbiqi ilə həlli alqoritmlər və proqramları.
FTN 3. Yeni informasiya texnologiyalarından istifadə, veb-texnologiya və obyektlərin yaradılması dillərini və müasir informasiya texnologiyaları mühitində işləməyi;
FTN 4. Xidmətlərin kompüter şəbəkələri mühitində axtarışı, emalı, paylanması üsul və vasitələrini, sosial-iqtisadi obyektlərin və proseslərin data-bazalarının yaradılması (Da-ta Mining) üsul və vasitələrinin öyrənilməsi.
FTN 5. Təhlillərin aparılmasında müasir elektron texnologiyalardan istifadəni bacarmaq.
FTN 6. Obyekt üçün dünyada mövcud olan texniki proqram vasitələrinin optimal təşkili və quruluşunun seçilməsini bacarmaq.

"Statistika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Statistika elminin predmeti, metodu və vəzifələri. Statistik müşahidə və qruplaşdırma. Statistik cədvəllər və qrafiklər;
FTN 2. Statistikada mütləq və nisbi kəmiyyətlər. Statistikada orta kəmiyyətlər. Variasiya göstəriciləri.
FTN 3. Qarşılıqlı əlaqələrin statistik öyrənilməsi. Dinamika sıraları və onların təhlili. İndeksələr.
FTN 4. Sosial-iqtisadi statistikanın ümumi məsələləri. Əhali statistikas. Əmək bazarı statistikas. Əhəlinin həyat səviyyəsi statistikas.
FTN 5. Milli sərvət statistikas. Milli Hesablar Statistikas (MHS). Makroiqtisadi göstəricilərin statistikas.
FTN 6. Əmtəə və xidmətlər bazarı statistikas. Qiymət, tariflər və inflyasiya statistikas. Maliyyə statistikas. Xarici iqtisadi əlaqələr statistikas.

"Menecment" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN).
FTN 1. "Menecment" idarəetmə münasibətlərini formalaşdıran və tənzimləyən idarəetmə prinsiplərini araşdırır və qarşılıqlı dinamikanı və münasibətləri müəyyənləşdirir. Müasir dövrün qeyri-müəyyənliliklərinə, gözlənilməyən dəyişikliklərinə adekvat cavabın verilməsi menecerin təşkilatçılıq və uzaqgörən məharətindən asılı olmaqla onun səriştəli, analitik qabiliyyətli və kommunakabelli olmasını tələb edir. Dövlət və bələdiyyə sahəsində idarəetmə münasibətlərini öyrənir.
FTN 2. İdarəetmə münasibətlərini formalaşdıran və tənzimləyən idarəetmə prinsiplərini və dəyərlərini araşdırmağı öyrənir.

FTN 3. Təşkilatın məqsədlərini və ona çatma üsul və vasitələrinin seçilməsi, bu prosesdə yaranan münafişələrə, stresslərə, dəyişikliklərə müqavimət və onların idarəedilməsini öyrənir. Menecment və idarəetmə işgüzar təşkilatın məqsədlərinə çatmaq üçün istifadə olunan metodları və o cümlədən iqtisadi, inzibati və sosial-psixoloji metodları öyrənir.
FTN 4. Müəyyənlik və qeyri-müəyyənlik şəraitində optimal idarəetmə qərarlarını qəbul etməyi öyrənir.
FTN 5. "Menecment" fənni insan resurslarını-qrupları, kollektivləri, kollektivdaxili dinamikanı, qrupun fəaliyyətinə təsir edən amilləri, kollektivdəki sosial-psixoloji mühiti işıqlandırır. Təşkilat rəhbərlərinin (liderlərin) əsas keyfiyyətləri, onların hakimiyyət mexanizmləri və rəhbərlik üsulları öyrənilir.
FTN 6. Menecment qaydaları, normaları, dəyərləri həmçinin bütövlükdə təşkilati mədəniyyət, menecment etikasının tərkibində öyrənilir.

"Mülki Müdafiə" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Sağlamlığın qorunmasında və möhkəmləndirilməsində mənəni və iradi keyfiyyətlərin formalaşmasında mülki müdafiənin mahiyyətini dərk etməlidir.
FTN 2. Sülh və müharibə dövründə yaranan fəvqəladə halların növünü.
FTN 3. Mülki müdafiənin təşkili və onun əsas qüvvələrini, vəzifələrini bilməli.
FTN 4. İnsanların və avadanlıqların radioaktiv və kimyəvi çirklənməsinin zərərsizləşdirməsini bacarmalıdır.
FTN 5. Kütləvi qırğın silahlarından fərdi və kollektiv mühafizə tədbirlərini bilməli.
FTN 6. Xilasətmə və digər təxirə salınmaz işlərin görülməsini bilməli.

"Siyasi elmin əsasları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Klassik, siyasi fəlsəfə və müasir siyasi elmin diqqət mərkəzində olan başlıca siyasi problemləri müzakirə etməyi bilir.
FTN 2. Hakimiyyət anlayışını ona yaxın "avtoritet", "nüfuz" "təsir" kimi anlayışlardan fərqləndirməyi, hakimiyyətin müxtəlif təzahürlərini müəyyənləşdirməyi bacarır.
FTN 3. Sosial-institut anlayışlarının müxtəlif təriflərini müəyyənləşdirməyi bacarır.
FTN 4. Sosial və siyasi institutların başlıca funksiyalarını dərk edir.
FTN 5. Müasir dövlətin əlamətlərini göstərməyi, siyasi rejimləri təsnifləndirməyi bilir.
FTN 6. Demokratiyanın siyasi rejim kimi xüsusiyyətlərini ayırmağı və nəzəri modellərini müzakirə etməyi, siyasi dəyişiklikləri qiymətləndirməyi bacarır.

"İnsan inkişafının əsasları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Müasir dövrün aktual cərəyanlarından olan davamlı və dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafın və insan inkişafı konsepsiyasının mahiyyəti və zəruriliyi məsələlərini şərh etməyi və əsaslandırmağı bacarmaq.
FTN 2. Həyat səviyyəsinin müəyyən edilməsi göstəricilərini, onların mahiyyətini şərh etməyi və qiymətləndirməyi bacarmaq.
FTN 3. İnsan inkişafına və həyat səviyyəsinə təsir edə biləcək amilləri (təhsil, səhiyyə, yoxsulluq, ətraf mühit, iqlim dəyişikliyi və s.) təhlil etmək və qiymətləndirməyi bacarmaq.
FTN 4. Azərbaycanda insan inkişafının təmin olunmasına istiqamətlənmiş hüquqi normativ aktlar və məqsədyönlü islahatlara dair məsələləri şərh etməyi bacarmaq.
FTN 5. İnsan inkişafını qiymətləndirmək, həmçinin onu respublika və beynəlxalq səviyyədə müqaisəli təhlil etmək
FTN 6. Baş verən prosesləri instrumental aspektdə qiymətləndirmək, onlara retrospektiv təhlil vermək və gələcəyə baxış etməyə cəhd etmək məsələləri.

"Regional idarəetmə" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. "Regional idarəetmə" fənninin predmeti, metodu və məzmunu, regional idarəetmə nəzəriyyələri öyrənəcək.
FTN 2. Ərazi və sahə idarəedilməsinin təşkilini ərazi idarəçilik formalarının təkmilləşdirməyi

bacaracaq.
FTN 3. Regional iqtisadiyyatın idarəetmə metodlar sistemi bilməklə regioanda sahibkarlığı inkişaf etdirməyi bacaracaq.
FTN 4. ETT-nin regionalın idarəedilməsi formaları təhlilini bacaracaq.
FTN 5. Regional idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsini məqsədli idarəetmə metodunun regionların idarəedilməsində rolu, məqsədli dövlət proqramlarını təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 6. Regional idarəetmədə beynəlxalq təcrübə, regional idarəetmə müasir idarəetmə texnologiyalarını tətbiq etməyi bacarmaq.

"Bələdiyyə idarəçiliyi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Bələdiyyə idarəetməsinin nəzəri əsaslarını, yerli özünüidarəetmənin təşkili qaydalarını və hüquqlarını, səlahiyyətlərini və funksiyalarını qiymətləndirməyi bacaracaq.
FTN 2. Bələdiyyələrin maliyyəsi və mülkiyyətinin strukturu və istifadə texnologiyalarını araşdırmağı bacarmaq.
FTN 3. Regional idarəetmədə bələdiyyələrin rolu, mahiyyəti və funksiyalarını təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 4. Yerli özünüidarəetmə orqanlarının təşkilati-idarəetmə strukturunun dünya təcrübəsində mövcud modellərini təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 5. Yerli özünüidarəetmənin dövlət idarəetmə orqanları ilə qarşılıqlı münasibət modellərini təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 6. Bələdiyyə idarəetməsində qanunçuluq, məsuliyyət, nəzarət, məsuliyyət və kadr təminatı məsələlərini təhlil etməyi bacarmaq.

"Dövlət qulluğu" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Dövlət qulluğunun əsas anlayışları, prinsipləri, modelləri, nəzəriyyələri və paradigmlərini öyrənir və analiz etmək bacarığı qazanır.
FTN 2. Dövlət qulluğu sahəsində konseptual biliklərə sahib olmaqla bu bilikləri dövlət qurumlarında tətbiq etmək bacarığı.
FTN 3. Dövlət qulluğu üzrə global çağırışlar və trendlərin mənimsənilməsi. Dövlət qulluğu sahəsində milli və beynəlxalq səviyyədə nəzəri və praktik yeniliklərin öyrənilməsi və bu sahədəki məlumatların müqayisəli şəkildə qiymətləndirilməsi və tətbiq etmə bacarığı.
FTN 4. Azərbaycan dövlət qulluğu sistemini, digər ölkələrin təcrübələrini, fərqli idarəetmə sahələrində çalışanların (dövlət, özəl, ictimai, yerli özünüidarəetmə) özünəməxsusluqlarını öyrənməklə yanaşı dövlət qulluğunun nəzəri biliklərinə sistemli halda yanaşma bacarığının əldə edilməsi.
FTN 5. Dövlət qulluğunun səmərəli idarə edilməsinin dövlət idarəçiliyinin mühüm komponenti olduğunu dərk edilməsi.
FTN 6. Nəzəri və tətbiqi biliklərdən istifadə edərək öz dövlət qulluğu sahəsinə aid hadisələri və faktları elmi metod və üsullarla təhlil edə bilmək.

"Dövlət idarəçiliyində etika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Dövlət idarəçiliyində etik qaydaların tətbiqi üzrə praktiki biliklərə yiyələnməsi və qərar verərkən qarşılaşılan dilemmaların həlli ilə bağlı seçim bacarığı.
FTN 2. Dövlət idarəçiliyində etik məsələlərə dair alternativ perspektivləri müqayisə etmə bacarığı.
FTN 3. Dövlət idarəçiliyində etik davranış prinsipləri bu prinsiplərə uyğun hərəkət etmə davranışının formalaşması. Dövlət qulluğu sistemində mənəvi əxlaqi meyarların rol və yerini müəyyən etmək bacarığı.
FTN 4. Dövlət idarəçiliyində nümunəvi davranışı nümayiş etdirmə və uyğun olmayan davranışdan çəkinmə, eləcə də ziddiyyətlərin ortaya çıxdığı məqamlarda qərar qəbul edən və tətbiq edən şəxslərin yolları barədə məlumatlılığın artması.
FTN 5. Dövlət orqanları və dövlət qulluqçularının fəaliyyətində səmərəliliyin və şəffallığın artırılmasında dövlət qulluqçularından gözlənilən davranış barədə məlumatlılıq səviyyəsinin artması.

FTN 6. Həm vəzifənin icra edilməsi ilə bağlı cəmiyyət üçün ümumi etik dəyərlər, həm də həmin vəzifə ilə əlaqədar ümumbəşəri qəbul olunmuş bəzi etik prinsip və dəyərləri nəzərə almaq bacarığı.

"İnsan resurslarının idarəedilməsi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. İnsan resurslarının idarə olunması tarixini, keçdiyi inkişaf yolunu bilməklə əsas nəzəri və praktiki yanaşmaları bacarmaq.
FTN 2. Müəssisələrdə münafişələrin idarə edilməsi istiqamətlərini öyrənib, insan resurslarının idarə edilməsinin hüquqi və etik cəhətlərini müəyyən etməyi, ümumilikdə insan resurslarının idarə olunmasında fəaliyyət analizlərinin aparılmasını bacarmaq.
FTN 3. İnsan resurslarının idarə olunmasında menecerlərin bacarıqlarına sahib olmaq.
FTN 4. Kadrlarla işin qurulmasına dair strateji məsələləri mənimsəyib, işçi qüvvəsinin planlaşdırılması və proqnozlaşdırılmasında əsas texnikaları istifadə etməyi bacarmaq.
FTN 5. İnsan resurslarının idarə edilməsi texnologiyalarına sahib olmaqla müəssisənin səmərəli idarə etməyi bacarmaq.
FTN 6. Müəssisələrdə əməyin ödənilməsi sisteminin təşkili və əməkhaqqı sistemlərini müəyyən etməyi, əmək fəaliyyəti stimullarının növlərini öyrəniləcək stimullaşdırma vasitələrinin optimal variantının seçməyi bacarmaq.

"Davamlı və inkluziv inkişafın idarə edilməsi" fənni üzrə təlim nəticələri(FTN)

FTN 1. Tələbələrin dünyagörüşü artırılır, biliklərin mübadiləsini və təhlilini apara bilir.
FTN 2. Ölkənin inkluziv inkişafından və mövcud iqtisadi potensialdan səmərəli istifadə və iqtisadi-sosial proseslərini təhlil edə bilir.
FTN 3. Davamlı inkluziv inkişafın monitorinqi, planlaşdırılması və idarə edilməsi sahəsində bilik, bacarıqları formalaşdırmağı və təkmilləşdirməyi bacarır.
FTN 4. Davamlı və inkluziv inkişafda insan inkişafını qiymətləndirilməsini apara bilir.
FTN 5. Tələbələr idarəetmə texnologiyaları ilə bağlı topladığı biliklərin və bacarıqların hesabına layihələrə və proqramlara qatıla, bilik göstəricilərini yüksəldə bilir.
FTN 6. Inkluziv inkişafın müasir dövlət idarəçiliyinin başlıca prioritetləri kimi tələbələr dövlətin hərtərəfli inkişafını, dövlət idarəçiliyində innovativ texnologiyaların tətbiqini bilir.

"Strateji idarəetmə" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Strategiyanın məktəbləri. Strateji idarəetmə və strateji planlaşma. Daxili və xarici mühitin təhlili. Strateji idarəetmə sisteminin strukturu.
FTN 2. Strateji marketing və situasiyaların təhlili. Müasir strateji təhlil.
FTN 3. Dövlət və bələdiyyə idarəçiliyinin strateji aspektlərinin tədqiqini etmək. Qloballaşmanın strateji aspektləri.
FTN 4. Strategiyanın formalaşması konsepsiyası və prinsipləri.
FTN 5. Strateji idarəetmə modelləri.
FTN 6. Müəyyənlik və qeyri-müəyyənlik şəraitində optimal idarəetmə qərarlarını qəbul etməyi öyrənir və ən yaxşı strategiyanı seçə bilir.

"Milli təhlükəsizlik" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1. Milli təhlükəsizliyin nəzəri əsasları.
FTN 2. Milli maraqlar və milli mənafeyin qorunması ilə bağlı nəzəri konsepsiya.
FTN 3. Milli təhlükəsizliyin təmin olunmasının əsas vasitələri və ehtiyatları.
FTN 4. Milli inkişaf siyasətinin əsas prinsipləri, vəzifələri və tələbləri
FTN 5. Beynəlxalq təhlükəsizlik sistemi: formalaşması, hüquqi əsasları, mahiyyəti, geosiyasi ölçüləri və tələbləri.
FTN 6. Azərbaycanın milli təhlükəsizlik siyasətinin əsas istiqamətləri.

[illegible]

Razılaşdırılmışdır:

Tədris işləri üzrə prorektor

_____ dos. X.C.Əzizova

“Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi” ixtisası üzrə Program rəhbəri

_____ i.e.n.A.A.Qurbanov

050404 Dövlət və bələdiyyə idarə edilməsi (2021-ci tədris planı)

№	Fənnlər	Kredit sayı	Aiditориya saati
	<i>Humanitar fənlər</i>	30	360
1.	Azərbaycan tarixi	5	60
2.	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya	4	45
3.	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya	15	180
	<i>Secmə fənlər</i>		
4.	Fəlsəfə	3	45
5.	İnformasiya texnologiyaları (ixtisas üzrə)	3	30
	<i>İxtisasın peşə hazırlığı fənləri</i>	120	1290
6.	Dövlət idarəçiliyi nəzəriyyəsi	10	105
7.	Mikroiqtisadiyyat	8	90
8.	Makroiqtisadiyyat	8	90
9.	Xətti cəbr və riyazi analiz	6	60
10.	Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika	4	45
11.	İKT – baza komp. bilikləri	8	90
12.	Statistika	8	90
13.	Menecment	7	75
14.	Siyasi elmin əsasları	6	60
15.	İnsan inkişafının əsasları	4	45
16.	Dövlət qulluğu	8	90
17.	Bələdiyyə idarəçiliyi	8	90
18.	Regional idarəetmə	6	60
19.	Dövlət idarəçiliyində etika	6	60
20.	Davamlı və inklüziv inkişaf	6	60
21.	İnsan resurslarının idarə edilməsi	4	45
22.	Strateji idarəetmə	6	60
23.	Milli təhlükəsizlik	4	45
24.	Mülki müdafiyyə	3	30
	Seçmə fənn bloku	60	630
25.	Azərbaycan iqtisadiyyatı	5	60
26.	Maliyyə	6	60
27.	Vergitutma	6	60
28.	Ətraf mühitin iqtisadiyyatı	6	60
29.	Rəqəmsal iqtisadiyyat	5	60
30.	Müəssisənin iqtisadiyyatı	4	45
31.	Layihələrin idarə edilməsi	6	60
32.	İnzibati hüquq	4	45
33.	Bələdiyyə idarəetməsinin xarici təcrübəsi	5	60
34.	Maliyyə uçotu	6	60
35.	İctimayətlə əlaqələr	6	60
	Təcrübə	30	
	Karyera planlaması	5	
	Yumşaq bacarıqlar	9	
	Sərt bacarıqlar	10	
	İstehsalat təcrübəsi	6	
	Cəmi	240	2280

